

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-618737-III/09/LN

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *29/05/2009*

Pan
Marek Goliszewski
Prezes
Business Centre Club

Janusz Janusz Janusz

Uprzejmie dziękuję za nadesłanie wniosku do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności niektórych przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 ze zm.) oraz art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135 ze zm.) z Konstytucją.

W odpowiedzi na wystąpienie Pana Prezesa z przykrością informuję, że Rzecznik Praw Obywatelskich nie ma możliwości przystąpienia do postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, wszczętym w sprawie kontroli zgodności ustawy z Konstytucją (art. 188 pkt 1 Konstytucji).

Przytoczone przez Pana Prezesa podstawy prawne do takiego przystąpienia, a więc art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) oraz art. 16 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) dotyczą postępowania w sprawie skargi konstytucyjnej, podczas gdy wniesiony przez BCC wniosek odnosi się do kontroli abstrakcyjnej norm.

Moim zdaniem zawarte w obowiązującej ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników rozwiązania, w szczególności odnoszące się do ubezpieczenia emerytalno-rentowego, nie przystają do aktualnych warunków prowadzenia działalności na obszarach wiejskich i nie przyczyniają się do oczekiwanej aktywizacji na tych obszarach.

Z tego względu wystąpiłem 16 lutego br. do Prezesa Rady Ministrów z ponownym wnioskiem o przyspieszenie prac nad zreformowaniem tego systemu.

Poprzednie moje wystąpienie w tej sprawie związane było ze skierowanym w dniu 25 października 2007 r. wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niezgodności art. 86 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w zakresie, w jakim przepis ten określa zobowiązania budżetu państwa do finansowania składek na ubezpieczenie zdrowotne - bez względu na wysokość osiąganych przychodów - rolników podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy, którzy prowadzą działalność rolniczą na gruntach rolnych z konstytucyjnymi zasadami równości i sprawiedliwości społecznej. Co prawda skierowany do Trybunału Konstytucyjnego wniosek dotyczy ustawy regulującej świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych, to - w moim przekonaniu - jego materia pozostaje w bezpośrednim związku z zasadami podlegania ubezpieczeniu społecznemu przez rolników oraz członków ich rodzin, uregulowanymi przepisami ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Z racji braku systemu ewidencji dochodów z tytułu prowadzenia działalności rolniczej ustawa ta bazuje na przyjętym założeniu wprowadzenia w miejsce faktycznego dochodu kryterium ryczałtowego, które umożliwi ustalanie wysokości składki, a także wysokości świadczenia w oderwaniu od faktycznych dochodów uzyskiwanych z tytułu prowadzenia działalności rolniczej. W końcowej części wystąpienia wskazałem, że nie można wykluczyć, że Trybunał Konstytucyjny uzna zasadność wniosku dotyczącego zasad opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne przez rolników. Pojawi się wówczas problem braku systemu ewidencji dochodów ludności rolniczej. Z tych powodów zwróciłem się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości pilnego podjęcia prac zmierzających do utworzenia takiego systemu, umożliwiającego w dalszej perspektywie nową konstrukcję systemu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego rolników, opartą na kryterium faktycznie osiąganych dochodów z tytułu prowadzonej działalności rolniczej.

Łukasz Gyra
Paweł Łochowski